

Secció I - Comunitat Autònoma Illes Balears

1.- Disposicions generals

CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM

Num. 19260

Decret 123/2007, de 5 d'octubre, pel qual s'accepta la renúncia del Defensor dels Usuaris del Sistema Sanitari Públic

L'article 10 del Decret 88/2004, de 22 d'octubre, regulador del Defensor dels Usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears, estableix com una de les causes de cessament la renúncia acceptada pel Consell de Govern.

D'altra banda, l'article 33.5 de la Llei 4/2001, de 14 de març, del Govern de les Illes Balears, disposa que correspon als consellers del Govern de les Illes Balears proposar al Consell de Govern el nomenament i el cessament d'alts càrrecs dependents de la seva conselleria. Així mateix, l'article 19.12 de la Llei esmentada disposa que correspon al Consell de Govern nomenar i separar mitjançant decret els alts càrrecs de l'Administració de la Comunitat Autònoma.

Per tot això, a proposta del conseller de Salut i Consum del Govern de les Illes Balears, i havent-ho deliberat el Consell de Govern en la sessió de dia 5 d'octubre de 2007,

DECRET

Article únic

S'accepta la renúncia del Sr. José Ángel Torres Lana, i se'n disposa el cessament com a Defensor dels Usuaris del Sistema Sanitari Públic, a la vegada que se li agraeixen els serveis prestats.

Disposició final

Aquest Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 5 d'octubre de 2007

El president

Francesc Antich i Oliver

El conseller de Salut i Consum

Vicenç Thomàs Mulet

— o —

Num. 19263

Decret 124/2007, de 5 d'octubre, de creació de la Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears

L'important desenvolupament que han experimentat els trasplantaments en els darrers anys, així com els múltiples aspectes de les activitats que acompanyen els processos de donació, extracció i trasplantament d'òrgans i teixits, aconsellen la creació de la Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments en l'àmbit de la comunitat autònoma de les Illes Balears, amb la finalitat de coordinar la donació i els esforços assistencials, i optimitzar la utilització dels recursos destinats a l'efecte i establir les previsions de necessitats i la seva distribució en el futur.

La creació de la Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears ha de contribuir a la coordinació i la gestió amb capacitat per abordar els temes relacionats amb els trasplantaments i s'ha de convertir en un instrument eficaç a l'hora de planificar, ordenar i coordinar les activitats relacionades amb l'extracció, la conservació, la distribució, el trasplantament i l'intercanvi d'òrgans i teixits humans per utilitzar-los amb finalitats terapèutiques, i es constitueix en una peça clau de la política de trasplantaments duta a terme pel Govern de les Illes Balears.

A l'empara de l'article 149.1.16 de la Constitució espanyola, l'Estat ha dictat amb caràcter de normativa bàsica la Llei 30/1979, 27 d'octubre, sobre extracció i trasplantament d'òrgans, desenvolupada pel Reial decret 411/1996, d'1 de març, pel qual es regulen les activitats relatives a la utilització de teixits humans i pel Reial decret 2070/1999, de 30 de desembre, pel qual es regulen les activitats d'obtenció i utilització clínica d'òrgans humans i la coordinació territorial en matèria de donació i trasplantament d'òrgans i teixits, en el qual es preveu expressament la creació, per part de les comunitats autònomes, d'unitats de coordinació autònoma de trasplantaments, dirigides per un coordinador auto-

nòmic, així com d'unitats de coordinació hospitalària, dotades d'infraestructura i de mitjans necessaris, en tots els centres autoritzats per l'extracció i el trasplantament d'òrgans i teixits.

La Comunitat Autònoma de les Illes Balears, en virtut de les competències assolides en el seu Estatut d'autonomia, desenvolupa la competència exclusiva en matèries de sanitat i higiene i de desenvolupament legislatiu i executiu de la coordinació hospitalària, incloses la de la Seguretat Social i l'ordenació farmacèutica, així com la competència executiva sobre la gestió de l'assistència sanitària de la Seguretat Social, en desenvolupament de les quals el Parlament de les Illes Balears ha dictat la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, com a l'instrument normatiu més important de la comunitat autònoma per articular el compromís amb els ciutadans, en vista a la protecció d'un aspecte tan essencial de la persona com és la salut i que es constitueix en l'eix central de l'atenció a la salut del ciutadà en tots els seus vessants. Entre els principis informadors de la regulació continguda en aquesta Llei, recollits en l'article 3, destaquen l'eficàcia i l'eficiència en la gestió de recursos sanitaris, amb la incorporació de la millora continuada de la qualitat, mitjançant l'acreditació i l'avaluació continuada. I en aquest sentit, la incorporació a la Xarxa Assistencial de la Xarxa Autònoma de Trasplantaments n'ha d'incrementar el nombre, gràcies a la promoció de la donació, la detecció de possibles donants i la consegüent generació d'una 'cultura del trasplantament'.

L'Ordre de la Conselleria de Salut i Consum del Govern de les Illes Balears de 17 de març de 2003 va crear la Comissió Assessora de Trasplantaments d'Òrgans i Teixits de les Illes Balears com a òrgan consultiu permanent en matèria de trasplantaments a les Illes Balears.

Recentment, s'ha dictat la Directiva 2004/23/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 31 de març de 2004, relativa a l'establiment de normes de qualitat i de seguretat per a la donació, l'obtenció, l'avaluació, el processament, la preservació, l'emmagatzematge i la distribució de cèl·lules i teixits humans, que defineix el trasplantament de cèl·lules i teixits humans com un sector de la medicina en continu avanç, que registra un fort creixement, i aporta grans oportunitats per al tractament de malalties fins ara incurables.

Per tot això, a proposta del conseller de Salut i Consum, d'acord amb el Consell Consultiu i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 5 d'octubre de 2007,

DECRET

Article 1

Objecte

Aquesta norma té per objecte la creació de la Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears, així com la regulació de l'estructura organitzativa i el marc de relacions dels diferents agents que intervenen en el procés de donació-trasplantament d'òrgans i teixits.

Article 2

Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments

1. La Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears és el conjunt de recursos sanitaris, humans i materials implicats en el procés de donació i trasplantament d'òrgans i teixits i està constituïda per:

a) La Coordinació Autònoma de Trasplantaments, adscrita a la direcció general competent en matèria de trasplantaments de la conselleria competent en matèria de sanitat, que ha de comptar amb els recursos humans i materials suficients per al desenvolupament de les funcions que li són pròpies.

b) Els centres sanitaris, públics i privats, acreditats per a la detecció, l'extracció i/o la implantació d'òrgans i teixits, que necessàriament han de disposar d'un coordinador hospitalari de trasplantaments.

2. Els centres hospitalaris acreditats han de comptar amb una estructura bàsica dotada amb els mitjans necessaris per al desenvolupament correcte de les funcions que té encomanades, i ha de ser exercida a través d'un metge amb nomenament de coordinador hospitalari de trasplantaments, que pot estar assistit per un equip de coordinadors adjunts entre els quals es pot incloure personal diplomad sanitari.

3. Els centres hospitalaris acreditats que compten amb programes de trasplantaments d'òrgans han de disposar d'un coordinador assistencial de trasplantaments que ha d'assistir el coordinador hospitalari de trasplantaments.

4. En cadascun dels hospitals acreditats per a l'extracció i/o la implantació d'òrgans i teixits s'ha de constituir una comissió assessora de trasplantaments hospitalària.

Article 3

Acreditació de centres

Els centres poden acreditar-se per a una o diverses de les activitats de

detecció de donants i extracció i/o implantació d'òrgans i/o teixits:

1. Per a l'acreditació com a centre detector es requereix el compliment dels requisits de l'article 4 del present Decret.

2. L'acreditació com a centre extractor i/o implantador es regeix pel que disposa el Reial decret 2070/1999, de 30 de desembre, pel qual es regulen les activitats d'obtenció i utilització clínica d'òrgans humans, i la coordinació territorial en matèria de donació i trasplantament d'òrgans i teixits i en el Reial decret 411/1996, d'1 de març, pel qual es regulen les activitats relatives a la utilització de teixits humans, i s'ha de tramitar davant la direcció general competent en matèria de trasplantaments de la conselleria competent en matèria de sanitat.

3. Les acreditacions es concedeixen per un període de 5 anys, a l'acabament del qual els centres han de sol·licitar-ne la renovació, que s'atorgarà una vegada la direcció general competent en matèria de trasplantaments constati que se segueixen complint les condicions i els requisits que varen donar lloc a la concessió d'aquesta.

4. Qualsevol tipus de modificació substancial que es produeixi en les condicions, l'estructura, els responsables o el funcionament del centre s'ha de notificar a la direcció general competent en matèria de trasplantaments de la conselleria competent en matèria de sanitat i pot donar lloc a la revisió de l'acreditació. I fins i tot, una vegada considerada la transcendència d'aquestes modificacions, es pot arribar a la revocació d'aquesta acreditació encara que no hagués finalitzat el període de vigència, si no es compleixen les condicions i els requisits que varen motivar-ne concessió.

Article 4

Acreditació de centres detectors

1. La detecció de donants d'òrgans només es pot realitzar en els centres sanitaris que hagin estat expressament acreditats per la direcció general competent en matèria de trasplantaments de la conselleria competent en matèria de sanitat.

2. Els centres sanitaris, per poder ser acreditats com a centres de detecció de donants d'òrgans, han de complir els requisits següents:

a) Disposar d'un coordinador hospitalari de trasplantaments, que és el responsable de coordinar el procés de donació.

b) Garantir la disponibilitat de personal mèdic i mitjans tècnics que permetin comprovar la mort en la forma indicada a l'article 10 de l'RD 2070/1999, ajustant-se als protocols inclosos en l'annex I d'aquest.

c) Disposar de personal mèdic i d'infermeria, així com de serveis sanitaris i mitjans tècnics suficients per a la valoració correcta i el manteniment del donant.

d) Garantir la disponibilitat d'un servei de laboratori adequat per a la realització d'aquelles determinacions que es considerin necessàries en cada moment i que permetin una adequada avaluació clínica del donant.

3. Els centres detectors poden establir acords de col·laboració amb altres centres detectors, extractors i/o implantadors per garantir el compliment d'aquests requisits.

4. La sol·licitud d'acreditació com a centre detector s'ha de presentar a la direcció general competent en matèria de trasplantaments de la conselleria competent en matèria de sanitat, i ha de contenir:

a) El nom del coordinador hospitalari de trasplantaments.

b) Una memòria amb la descripció detallada dels mitjans dels quals disposa el centre, d'acord amb els requisits establerts en l'apartat 2 d'aquest article.

Article 5

Òrgans de suport a la Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears

1. La Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears compta, com a òrgans de suport, amb la Comissió Assessora de Trasplantaments de les Illes Balears, creada per l'Ordre de la consellera de Salut i Consum de 17 de març de 2003 (BOIB núm. 48/2003), i les comissions assessores de trasplantaments hospitalàries.

2. La conselleria competent en matèria de sanitat ha de crear el Registre de Donació i Trasplantaments de les Illes Balears, el Registre de Malalts Renals de les Illes Balears, i tots aquells registres que siguin necessaris per al funcionament de la Xarxa Autònoma de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears, amb l'objecte de cobrir les necessitats informatives que permetin conèixer la incidència, la supervivència i altres aspectes relacionats amb l'extracció i els trasplantaments d'òrgans i teixits, realitzats en els centres sanitaris acreditats per a aquesta finalitat a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Article 6

Comissió Assessora de Trasplantaments Hospitalària

1. La Comissió Assessora de Trasplantaments Hospitalària és l'òrgan de participació dels professionals relacionats amb la donació i el trasplantament a cada centre hospitalari.

2. La Comissió Assessora de Trasplantaments Hospitalària està constituïda pels membres següents:

a) El responsable assistencial de l'hospital, que la presideix.

b) El coordinador hospitalari de trasplantaments, que actua com a secretari.

c) Un representant de cadascun dels serveis implicats en les activitats de detecció, extracció i/o implantació.

Poden formar part de la comissió representants de serveis extrahospitalaris sempre que estiguin directament vinculats a l'activitat de detecció, donació i/o trasplantament d'òrgans i teixits de l'hospital. Així mateix, es poden convocar membres consultors no permanents per assessorar la Comissió en temes concrets, els quals tindran veu però no vot.

3. La Comissió Assessora de Trasplantaments Hospitalària s'ha de reunir en sessió ordinària, convocada prèviament pel president, com a mínim, dues vegades l'any, i en sessió extraordinària quan ho sol·liciti, com a mínim, la majoria dels seus membres.

4. La Comissió Assessora de Trasplantaments Hospitalària té les funcions següents:

a) La promoció, la facilitació i la coordinació de la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits en l'àmbit hospitalari, mitjançant l'adopció d'acords, consensos i procediments normalitzats d'actuació, així com d'informes relacionats directament o indirectament amb els processos de donació i/o trasplantament d'òrgans i teixits, a iniciativa pròpia o sol·licitats pels òrgans directius de l'hospital.

b) El desenvolupament del Programa de Garantia de Qualitat en el Procés de Donació, definit en l'article 13 del present Decret, amb la finalitat d'optimitzar la detecció i el maneig de la mort encefàlica en el seu àmbit hospitalari.

c) La informació i la difusió sobre:

1. L'activitat de donació i trasplantament i temes d'interès sanitari davant l'Administració sanitària i associacions d'usuaris.

2. Campanyes de sensibilització social i informació al públic en la seva àrea d'influència.

3. Material informatiu, didàctic i de treball entre els professionals sanitaris de l'hospital.

4. Participació en cursos de formació continuada i de postgrau.

d) La definició i el desenvolupament de sistemes d'informació per a la recollida de dades sobre l'activitat detectora, extractora i trasplantadora.

e) Les publicacions.

f) L'avaluació del compliment dels requisits sanitaris: legals, humans i materials.

g) Els estudis multicèntrics i els projectes d'investigació.

h) La promoció de cursos de formació específica.

i) La col·laboració amb l'Organització Nacional de Trasplantaments i amb el coordinador autòmic de trasplantaments.

j) L'aprovació de la gestió de les subvencions rebudes per l'hospital per a la promoció de la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits i la formació del personal implicat en aquestes activitats.

Article 7

Coordinador autòmic i coordinadors hospitalaris de trasplantaments

1. El crea la figura del coordinador autòmic de trasplantaments.

2. El nomenament i el cessament del coordinador autòmic de trasplantaments ha de fer-los el conseller de Salut i Consum del Govern de les Illes Balears.

3. Els coordinadors hospitalaris de trasplantaments, els coordinadors adjunts i el coordinador assistencial han de ser nomenats i cessats pel gerent del centre sanitari. Aquests nomenaments i cessaments han de ser notificats al coordinador autòmic de trasplantaments.

Article 8

Dependència funcional dels coordinadors

1. El coordinador autòmic de trasplantaments està adscrit a la direcció general competent en matèria de trasplantaments.

2. El coordinador hospitalari de trasplantaments depèn orgànicament del director del seu hospital i funcionalment del coordinador autonòmic de trasplantaments.

3. Els coordinadors adjunts i el coordinador assistencial depenen orgànicament del director assistencial del seu hospital i funcionalment del coordinador hospitalari de trasplantaments.

Article 9

Activitat coordinadora

1. El coordinador de trasplantaments assistencials i els coordinadors adjunts poden compaginar la seva activitat assistencial amb la de coordinació.

2. La dedicació a la coordinació és preferent i prioritària a la seva labor habitual, motiu pel qual s'han d'establir per la gerència de cada centre, juntament amb els respectius caps de servei dels quals depenguin, les mesures pertinents perquè sempre estigui coberta la seva activitat assistencial.

Article 10

Funcions del coordinador autonòmic de trasplantaments

El coordinador autonòmic de trasplantaments té les funcions següents:

1. Organització, direcció i ordenació de la Xarxa Autonòmica de la Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears:

a) Col·laborar amb els centres acreditats en la posada en marxa de programes d'extracció i implantació d'òrgans i teixits.

b) Proporcionar suport tècnic als coordinadors hospitalaris de trasplantaments dels centres acreditats.

c) Dur a terme accions per a la implantació i/o potenciació de programes de trasplantament, dins de les quals pot proposar la acreditació de nous centres per a la detecció, l'extracció i/o la implantació d'òrgans i teixits a la direcció general competent en matèria de trasplantaments.

d) Elaborar la memòria anual d'activitats.

2. Col·laborar en l'elaboració de les diferents normes jurídiques relacionades amb la donació i el trasplantament.

3. Promoció de la donació d'òrgans i teixits:

a) Participar en activitats relacionades amb la promoció de la donació d'òrgans i teixits.

b) Elaboració de campanyes institucionals dedicades a la promoció de la donació.

c) Gestió del carnet de donant.

4. Promoure la docència i la investigació en el camp del trasplantament.

5. Programar cursos de formació continuada per als coordinadors de trasplantaments i altre personal sanitari relacionat amb aquesta activitat.

6. Gestió de registres i llistes d'espera:

a) Conèixer i supervisar les llistes d'espera.

b) Gestionar el Registre de Malalts Renals de les Illes Balears.

c) Tenir coneixement dels pacients desplaçats per a la realització d'un trasplantament fora de la nostra comunitat.

d) Gestionar el Registre de Donació i Trasplantaments.

e) Gestionar tots els aspectes relacionats amb el Registre Espanyol de Donants de Medul·la Òssia (REDMO) en la nostra comunitat autònoma.

f) Col·laborar en tots els aspectes relacionats amb la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits en els registres sanitaris de la comunitat autònoma.

7. Elaborar programes de control de qualitat del procés de donació i trasplantament.

8. Coordinar les relacions entre la Xarxa Autonòmica de Coordinació de Trasplantaments de les Illes Balears i l'Organització Nacional de Trasplantaments.

9. Centralitzar la informació relativa a donació i trasplantament i relacionar-se amb altres organitzacions, tant nacionals com internacionals.

Article 11

Funcions dels coordinadors hospitalaris de trasplantaments

Els coordinadors hospitalaris de trasplantaments han d'adquirir la formació específica per a la coordinació de la donació i el trasplantament d'òrgans i teixits i tenen les funcions següents:

a) Informar i assessorar els familiars dels potencials donants.

b) Promoure la constitució i la posada en funcionament de la Comissió Assessoradora de Trasplantaments Hospitalària, actuant com a secretari d'aquesta.

c) Detectar i realitzar el seguiment dels potencials donants.

d) Desenvolupar i supervisar el compliment dels protocols de detecció, extracció i implantació.

e) Contactar, informar i coordinar els serveis i les àrees implicades en el procés de donació/trasplantament.

f) Facilitar la resolució dels aspectes relacionats amb el procés de donació/trasplantament des del punt de vista judicial, social i logístic.

g) Organitzar l'extracció i la distribució d'òrgans i teixits per a trasplantament.

h) Assessorar els equips de direcció hospitalària en tots aquells aspectes relacionats amb la seva àrea d'activitat i sempre que siguin requerits per aquests.

i) Realitzar activitats de promoció de la donació entre el personal i els usuaris de l'hospital.

j) Participar en la formació continuada del personal sanitari en temes relacionats amb el procés de donació/trasplantament.

k) Gestionar els fons destinats a la promoció de la donació i el trasplantament i a la formació dels professionals vinculats a aquestes activitats que pugui rebre l'hospital.

l) Gestionar el Programa de Garantia de Qualitat del Procés de Donació/Trasplantament d'Òrgans i Teixits.

m) Elaborar una memòria anual de la seva activitat.

n) Cooperar amb el coordinador autonòmic de trasplantaments.

o) Participar en la Comissió Assessoradora de Trasplantaments de la comunitat autònoma.

p) Emplenar les dades que hagin d'accedir al Registre de Donació i Trasplantaments d'Òrgans i Teixits de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

3. Els coordinadors assistencials de trasplantaments han d'assistir al coordinador hospitalari de trasplantaments en el desenvolupament de les seves funcions.

Article 12

Support a la coordinació

La direcció gerència del centre sanitari s'ha de responsabilitzar de proporcionar els recursos tècnics i administratius que necessiti el coordinador hospitalari de trasplantaments per al desenvolupament de les seves funcions.

Article 13

Programa de Garantia de Qualitat en el Procés de Donació

1. Els centres sanitaris acreditats per a la detecció, l'extracció i/o la implantació d'òrgans i teixits que disposin d'una unitat de crítics hauran de participar en el Programa de Garantia de Qualitat en el Procés de Donació/trasplantament d'òrgans i teixits.

2. El Programa de Garantia de Qualitat en el Procés de Donació consta de dos apartats:

a) Un procés d'avaluació intern sota la responsabilitat del coordinador hospitalari de trasplantaments.

b) Un procés d'avaluació extern sota la responsabilitat de la Coordinació Autonòmica de Trasplantaments.

Disposició final primera

S'autoritza el titular de la conselleria competent en matèria de sanitat a dictar totes les disposicions que siguin necessàries amb vista a l'aplicació i el desenvolupament d'aquest Decret.

Disposició final segona

El present Decret entra en vigor l'endemà d'haver-se publicat en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 5 d'octubre de 2007

El president

Francesc Antich i Oliver

El conseller de Salut i Consum

Vicenç Thomàs Mulet

— o —